

Motion

1979/80:72

av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson m. fl.
med anledning av propositionen 1979/80:1 om socialtjänsten

I motionen 1979/80:54 av Ingegerd Troedsson m. fl. har yrkats avslag på propositionen 1979/80:1 om socialtjänsten i vad den avser förslaget till lag om psykiatrisk vård i vissa fall (LPV) samt bibehållande av reglerna om tvångsvård i nykterhetsvårdslagen i avvaktan på ett nytt förslag som kan tillgodose kraven på såväl rättssäkerhet som adekvat vård. För den händelse dessa yrkanden inte skulle bifallas, bör förslaget till LPV förändras och förtydligas i de hänseenden som anges i motionen. Dessa ändringar och förtydliganden är nödvändiga såväl med hänsyn till den enskildes rättssäkerhet som med hänsyn till behovet av att kunna bereda honom en ändamålsenlig vård.

1. I motionen har riktats allvarliga invändningar mot de i LPV föreslagna grunderna för vård oberoende av eget samtycke vid missbruk av alkohol eller narkotika. Skulle riksdagen finna att vård vid missbruk bör beredas med stöd av en psykiatrisk vårdlagstiftning, är det nödvändigt att grunderna anges så, att det klart framgår när bestämmelserna har tillämpning. Då psykiatrisk tvångsvård i enlighet med internationell etik inte bör kunna komma i fråga i annat fall än då det föreligger psykisk sjukdom bör bestämmelserna utformas så att de tjänar som förtydligande av det psykiska sjukdomsbegreppet i 1 § LSPV. Detta förtydligande bör lämpligen tas in som ett nytt stycke i 1 §. Vid bestämmelsens utformning kan vägledning hämtas från de överväganden som låg till grund för tillägget till 1 § a) LSPV, såvitt avser narkotikamissbrukare.

2. I motionen har erinran även gjorts mot intagningsbestämmelserna i 9 § och mot utskrivningsreglerna i 16 §, såvitt de avser den som skall beredas vård eller som vårdas på grund av sitt missbruk. Mot bakgrund av det under 1. framställda yrkandet finns inte längre skäl för att upprätthålla en åtskillnad i bestämmelserna mellan dem som av olika anledningar bereds vård oberoende av eget samtycket på grund av psykisk sjukdom.

3. I motionen har invändning också riktats mot att bestämmelser införs om vårdtiden för den som bereds vård oberoende av samtycke på grund av sitt missbruk. Skall i enlighet med vad som yrkats under 1. grunden för den psykiatriska vården vara psykisk sjukdom, finns som tidigare framhållits inte längre skäl att i fråga om vårdtidens längd göra åtskillnad mellan olika grupper av vårdbehövande. En begränsning av vårdtiden till högst 4 veckor för alkohol- och narkotikamissbrukare skulle drabba dem hårdast som är i större behov av psykiatrisk vård oberoende av eget samtycke. (Av dem som 1975 skrevs ut efter diagnosen narkomani hade 40 % längre vårdtider än 4

veckor. Motsvarande siffra för dem som skrevs ut efter diagnosen alkoholism var 25 %.

4. I motionen har framhållits de risker från rättssäkerhetssynpunkt som de föreslagna särskilda besvärreglerna för missbrukare kan innebära. På skäl som har anförts tidigare finns mot bakgrund av den i 1. angivna utgångspunkten inte anledning att ge särskilda besvärregler för vissa psykiskt sjuka.

Det ankommer på vederbörande utskott att utarbeta eventuellt erforderlig lagtext.

Med hänvisning till det anförda och under förutsättning att vårt yrkande i ovannämnda motion om avslag på förslaget till lag om psykiatrisk vård i vissa fall (LPV) icke skulle bifallas hemställs

1. att riksdagen vid behandlingen av förslaget till LPV beslutar
 - a) att utgångspunkten för vården bör vara konstaterandet av psykisk sjukdom,
 - b) att då anledning icke finns att ge särskilda bestämmelser för vissa psykiskt sjuka de föreslagna särbestämmelserna för missbrukare bör utgå,
 - c) att vid utformningen av LPV även i övrigt beakta vad som anförts i motionen,
2. att riksdagen hos regeringen hemställer om skyndsamt förslag till sådana regler för vård utan samtycke av vuxna missbrukare att kraven på såväl rättssäkerhet som effektiv vård kan tillgodoses.

Stockholm den 16 oktober 1979

INGEGERD TROEDSSON (m)

KARL LEUCHOVIUS (m)

MÅRTEN WERNER (m)

ALLAN ÅKERLIND (m)

ANITA BRÅKENHJELM (m)

SIRI HÄGGMARK (m)

G. BLÖRCK (m)

i Värmdö

BLENDA LITTMARCK (m)

GULLAN LINDBLAD (m)

PER PETERSSON (m)

ANN-CATHRINE HAGLUND (m)

GÖREL BOHLIN (m)

SONJA REMBO (m)